EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 3.12.2025
COM(2025) 946 final

2025/0385 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EU) 2024/1252

(Text av betydelse för EES)

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Förordningen om kritiska råmaterial (förordning (EU) 2024/1252) gav EU mål och en första uppsättning verktyg för att EU:s industri ska få tillgång till en trygg och hållbar försörjning av kritiska råmaterial. Kritiska råmaterial behövs för att tillverka den strategiska teknik som är avgörande för den rena och den digitala omställningen samt för försvars- och flyg- och rymdindustrierna. Sedan förordningen om kritiska råmaterial trädde i kraft den 23 maj 2024 har dock geopolitiseringen av försörjningen av kritiska råmaterial förstärkts av en rad kinesiska exportrestriktioner för sällsynta jordartsmetaller och andra kritiska råmaterial. Samtidigt har andra globala aktörer intensifierat sina ansträngningar att säkra tillgången till kritiska råmaterial för sina industrier genom att finansiera projekt för kritiska råmaterial och diversifiera sina leveranser genom partnerskap.

Mot den bakgrunden antog kommissionen den 3 december 2025 handlingsplanen ResourceEU för att påskynda genomförandet av förordningen om kritiska råmaterial och stärka den europeiska strategin för ekonomisk säkerhet[1]. Handlingsplanen innehåller åtgärder för finansiell riskminskning och regleringsstöd till projekt för kritiska råmaterial med omedelbar diversifieringspotential, och omfattar dessutom åtgärder för att omsätta partnerskap med tredjeländer i praktiken, skydda den inre marknaden och skapa en långsiktig marknad för diversifierad försörjning med kritiska råmaterial. Bland åtgärderna för att nå dessa mål föreslår kommissionen riktade ändringar av förordning (EU) 2024/1252 (*förordningen om kritiska råmaterial*) för att rationalisera, förtydliga och förenkla några av reglerna med målet att förbättra cirkulariteten, öka materialåtervinningskapaciteten och stärka andrahandsmarknaden för kritiska råmaterial.

För det första syftar de föreslagna ändringarna av förordningen om kritiska råmaterial till att skapa en långsiktig marknad för unionens värdekedja för råmaterial. Därför är ändringarna tänkta att stärka resiliensen hos unionens industrisektorer som tillverkar strategiska tekniska produkter med strategiska råmaterial, en delmängd av kritiska råmaterial. Det pågående genomförandet av förordningen om kritiska råmaterial visar att det finns en risk för splittring av den inre marknaden till följd av att enskilda medlemsstater har olika sätt att identifiera sådana stora företag som måste utföra riskbedömningar av sina försörjningskedjor enligt artikel 24 i förordningen om kritiska råmaterial. Denna risk för splittring visar att det kan vara motiverat att kommissionen vidtar ytterligare åtgärder när marknadsmisslyckanden leder till att företag underlåter att genomföra begränsningsstrategier för att begränsa sina sårbarheter. Förutom att ge företagen incitament att investera i resilienta försörjningskedjor kan de här ändringarna också driva på efterfrågan på diversifierade försörjningskällor för kritiska råmaterial.

För det andra kräver det överhängande behovet av att snabbt öka produktionen av kritiska råmaterial en utvidgning av cirkularitetsreglerna för att öka återvinningen och återanvändningen av kritiska råmaterial, särskilt permanentmagneter av sällsynta jordartsmetaller[2]. Kommissionen föreslår därför en ändring av förordningen om kritiska råmaterial genom en utökning av tillämpningsområdet för produkter som omfattas av

[1] COM(2025) 977 final.

[2] Mc Govern, L., Tapoglou, E. och Georgakaki, A., *Material streams from wind energy decommissioning to 2050*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2025, https://data.europa.eu/doi/10.2760/0326924, JRC139814.

märknings- och informationsskyldigheterna enligt artikel 28 i förordningen om kritiska råmaterial. Av samma skäl föreslår kommissionen också att avfall före konsumentledet ska omfattas av kravet på återvunnet innehåll för permanentmagneter av sällsynta jordartsmetaller, vilket också beror på att avfall före konsumentledet lättare kan återvinnas och för närvarande är mer lättillgängligt än avfall efter konsumentledet.

Slutligen föreslår kommissionen att det ska införas ytterligare flexibilitet när det gäller det antal ansökningsomgångar som krävs per kalenderår, med tanke på det stora antalet ansökningar per ansökningsomgång och behovet av att säkerställa en enhetlig bedömning av varje ansökan. Det här förslaget bygger på kommissionens genomförande av artikel 7 i förordningen om kritiska råmaterial om urval av strategiska projekt. En första ansökningsomgång utlystes 2024 och ledde till att 47 strategiska projekt i EU och 13 strategiska projekt utanför unionen valdes ut[3]. Kommissionen utlyste en andra ansökningsomgång den 25 september 2025.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Ändringarna i det här förslaget säkerställer resurseffektivitet och stöder en säker och hållbar försörjning med kritiska råmaterial. Förslaget stärker särskilt unionens strategiska oberoende genom att trygga och diversifiera unionens försörjningskedjor. Handlingsplanen RESourceEU stärker andra åtgärder för att främja unionens politiska mål för industriell och ekonomisk säkerhet och bidrar till målen i meddelandet om given för en ren industri och är nära kopplat till den europeiska strategin för ekonomisk säkerhet.

Samtidigt stöder ändringarna den rena och den digitala omställningen genom att trygga tillgången till viktiga resurser som används av industrier inom olika sektorer. Ändringarna förbättrar spårbarheten för att stödja återvinning i slutet av livscykeln och främja en gradvis användning av återvunna råmaterial, och bidrar därigenom till en enhetlig och samstämmig ram för att förbättra cirkulariteten och säkerställa unionens försörjning med kritiska råmaterial.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Förslaget är förenligt med och säkerställer komplementaritet och synergieffekter med unionens politik inom andra områden.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

I enlighet med artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt syftar den föreslagna förordningen till att bidra till en väl fungerande inre marknad, särskilt genom att stärka och förtydliga reglerna för att säkerställa en trygg och hållbar försörjning med kritiska råmaterial för unionen.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Det övergripande syftet med förslaget är att säkerställa enhetlighet och rationalisera vissa förfaranden på unionsnivå för att förbereda stora företag som är verksamma i en eller flera medlemsstater på att hantera störningar i försörjningskedjorna och införa riskreducerande åtgärder.

[3] Strategiska projekt enligt förordningen om kritiska råmaterial

Målen med detta förslag kan inte uppnås av medlemsstaterna själva.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget överensstämmer med proportionalitetsprincipen, eftersom det inte går utöver minimikraven för att uppnå de uppsatta målen på unionsnivå och vad som är nödvändigt för det ändamålet.

- **Val av instrument**

En förordning om ändring av förordningen om kritiska råmaterial är ett lämpligt rättsligt instrument för att genomföra målen för RESourceEU.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Ej tillämpligt

- **Samråd med berörda parter**

Inget formellt samråd med de berörda parterna har genomförts, men de föreslagna ändringarna är resultatet av tekniska workshoppar med företrädare för hela värdekedjan för permanentmagneter, samtal i nämnden för kritiska råmaterial samt det tekniska arbete som Gemensamma forskningscentrumet utfört för att ta fram sekundärlagstiftning enligt artiklarna 28 och 29 i förordningen om kritiska råmaterial.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

På grund av de föreslagna ändringarnas karaktär och behovet av skyndsamhet inhämtades inga sakkunnigutlåtanden, så de användes således inte för detta förslag.

- **Konsekvensbedömning**

På grund av förslagets brådskande karaktär har ingen konsekvensbedömning gjorts.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Ej tillämpligt

- **Grundläggande rättigheter**

Förslaget får inga konsekvenser för skyddet av de grundläggande rättigheterna.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget får inga konsekvenser för unionens budget.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Detta förslag ändrar förordningen om kritiska råmaterial och medför ändringar av medlemsstaternas genomförandeplaner, särskilt genom att medlemsstaternas skyldighet att identifiera stora företag upphör att gälla och överförs till kommissionen. Ändringen förenklar och effektiviserar de administrativa förfarandena på unionsnivå.

Skyldigheterna och rapporteringsarrangemangen för vissa företag förtydligas genom riktade ändringar av ett mycket begränsat antal artiklar.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Ej tillämpligt.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Artikel 1 Ändring av förordning (EU) 2024/1252.

I artikel 1.1 ändras antalet stängningsdatum för öppna ansökningsomgångar för strategiska projekt inom ramen för förordningen om kritiska råmaterial.

I artikel 1.2 a förenklas skyldigheten att identifiera stora företag genom att den överförs från de nationella förvaltningarna till kommissionen.

Enligt artikel 1.2 b ska kommissionen underrätta stora företag om deras skyldigheter.

I artikel 1.2 c klargörs skyldigheterna för stora företag och vad de ska beakta vid sina riskbedömningar.

I artikel 1.2 d klargörs de skyldigheter som stora företag måste uppfylla för riskreducerande åtgärder.

I artikel 1.2 e skärps skyldigheten för stora företag att hålla styrelsen informerad om riskbedömningarna.

Artikel 1.2 f låter kommissionen begära information från stora företag om deras efterlevnad av riskbedömningsskyldigheterna, och ger kommissionen befogenhet att vid behov specificera riskreducerande åtgärder för stora företag i delegerade akter.

Genom artikel 1.2 g utgår en punkt som inte längre passar i sammanhanget, eftersom skyldigheterna enligt artikel 28 i förordningen om kritiska råmaterial överförs till kommissionen.

Genom artikel 1.3 utvidgas förteckningen över produkter som innehåller permanentmagneter och som kommissionen ska beakta vid märkningen av dem.

Artikel 1.4 förtydligar och utvidgar tillämpningsområdet för artikel 29 i förordningen om kritiska råmaterial genom att inkludera avfall av permanentmagneter före konsumentledet för att möjliggöra mer heltäckande åtgärder från kommissionens sida för återvinning av permanentmagneter.

I artikel 1.5 anpassas reglerna för utövande av delegeringen till att omfatta den nya befogenheten enligt artikel 1.2 f.

2025/0385 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EU) 2024/1252

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[4],

med beaktande av Regionkommitténs yttrande[5],

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

(1) Sedan förordning (EU) 2024/1252 trädde i kraft den 23 maj 2024 har kommissionen samlat in uppgifter och information från berörda parter och medlemsstater om genomförandet av den.

(2) Tillgång till säkra och hållbara kritiska råmaterial är avgörande för unionens mål för den rena och den digitala omställningen i enlighet med given för en ren industri[6]. De är också viktiga komponenter för unionens industrier på alla områden, inbegripet försvar. På grund av den rådande geopolitiska situationen äventyras unionens försörjning av och trygghet i fråga om kritiska råmaterial, varför den nuvarande ramen bör stärkas.

(3) Enligt förordning (EU) 2024/1252 ska kommissionen utlysa ansökningsomgångar för strategiska projekt med minst fyra stängningsdatum per år. Med tanke på det stora antalet ansökningar om erkännande av strategiska projekt i varje ansökningsomgång som tagits emot för identifiering av strategiska projekt för kritiska råmaterial och för att säkerställa en bättre bedömning av de olika ansökningarna, bör kommissionen kunna begränsa antalet sådana ansökningsomgångar per år.

(4) Enligt förordning (EU) 2024/1252 ska medlemsstaterna identifiera stora företag senast i maj 2025 och inom 12 månader efter varje uppdatering av förteckningen över

4 EUT C , , s. .
5 EUT C , , s. .
6 COM(2025) 85 final.

strategiska råmaterial i enlighet med artikel 3.3. Stora företag som använder kritiska råmaterial kan dock vara verksamma i fler än en medlemsstat. För att undvika att de olika nationella förvaltningarna dubbelidentifierar dessa stora företag och för att förebygga risken för splittring av den inre marknaden bör det vara kommissionens uppgift att identifiera dessa stora företag som är verksamma i unionen.

(5) Det är viktigt att stärka riskberedskapen hos de stora företag som identifierats av kommissionen, och det är viktigt att deras skyldigheter skärps, varför stora företag bör vara skyldiga att vidta åtgärder för att minska sina sårbarheter, bland annat genom att diversifiera sin försörjningskedja för råmaterial. Kommissionen bör kunna få den information om deras efterlevnad som krävs för en effektiv övervakning och säkerställa att de är förberedda i händelse av försörjningsstörningar. Kommissionen bör specificera de begränsningsåtgärder som stora företag bör vidta i händelse av sårbarheter, och den bör kunna göra detta genom delegerade akter.

(6) Stora företag bör, som en del av den riskbedömningen, kartlägga var de strategiska råmaterial de använder utvinns, bearbetas och materialåtervinns, analysera de faktorer som kan påverka försörjningen med dem och bedöma sin sårbarhet för försörjningsstörningar. För att få en tydlig bild av sårbarheterna bör de också kartlägga försörjningskedjan för sådana komponenter som innehåller kritiska råmaterial. För att stärka sin beredskap bör stora företag rapportera om sin riskbedömning till företagens styrelse eller direktion.

(7) Kommissionen bör fortsätta att övervaka situationen och riskberedskapen hos stora företag och säkerställa deras beredskap i händelse av störningar i deras försörjningskedjor. I detta syfte, och när den så beslutar, kan kommissionen begära information från stora företag om deras efterlevnadsåtgärder och riskreducerande åtgärder i enlighet med kraven i denna förordning.

(8) Erkännandet av återvunnet material före konsumentledet kompletterar återvinningen av avfall efter konsumentledet genom att säkerställa att tillverkarna kan förbättra resurseffektiviteten på kort sikt, samtidigt som starka incitament för att bygga upp och utvidga system för insamling och materialåtervinning i slutet av livscykeln bibehålls. Ytterligare produktkategorier och avfall före konsumentledet är därför avgörande för att förbättra återvinningen, stärka spårbarheten och öka tillgången till returråmaterial och därigenom stödja unionens övergripande resurseffektivitet och försörjningstrygghet.

(9) För att nå målen i handlingsplanen RESourceEU bör därför förordning (EU) 2024/1252 ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av förordning (EU) 2024/1252

Förordning (EU) 2024/1252 ska ändras på följande sätt:

(1) I artikel 7.3 ska andra stycket ersättas med följande:

”Det första stängningsdatumet av det slaget ska vara senast den 24 augusti 2024. Kommissionen ska fastställa stängningsdatum upp till fyra gånger per år.”

(2) Artikel 24 ska ändras på följande sätt:

(a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Senast den [OP: infoga datum som motsvarar dagen för denna förordnings ikraftträdande plus två månader] och inom sex månader efter varje uppdatering av förteckningen över strategiska råmaterial ska kommissionen identifiera de stora företag som är verksamma i unionen och som använder strategiska råmaterial för att tillverka batterier för energilagring och e-mobilitet, utrustning för produktion och användning av vätgas, utrustning för produktion av förnybar energi, luftfartyg, traktionsmotorer, värmepumpar, utrustning för överföring och lagring av data, mobila elektroniska enheter, utrustning för additiv tillverkning, utrustning för robotteknik, drönare, bärraketer, radar, satelliter eller avancerade halvledare.”

(b) Följande punkt ska införas som punkt 1a:

”1a. Kommissionen ska informera de stora företag som den har identifierat enligt punkt 1 om denna identifiering och om deras skyldigheter enligt denna artikel.”

(c) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. De stora företag som avses i punkt 1 ska inom sex månader från att de underrättats om sin identifiering och minst vart tredje år och i den utsträckning den information som krävs finns tillgänglig för dem genomföra en riskbedömning av sin försörjningskedja för råmaterial avseende strategiska råmaterial, där följande ingår:

a) En kartläggning av försörjningskedjan för komponenter som innehåller strategiska råmaterial.

b) En kartläggning av var de strategiska råmaterial de använder utvinns, förädlas eller materialåtervinns.

c) En analys av de faktorer som kan påverka deras försörjning av strategiska råmaterial.

d) En bedömning av deras sårbarhet för försörjningsstörningar.”

(d) Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. Om betydande sårbarheter för försörjningsstörningar upptäcks till följd av den riskbedömning som avses i punkt 2 ska de stora företag som avses i punkt 1 vidta åtgärder för att minska dessa sårbarheter, bland annat genom att diversifiera sina försörjningskedjor för råmaterial, överväga returråmaterial eller ersätta de strategiska råmaterialen.”

(e) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. Stora företag som avses i punkt 1 ska för sin styrelse eller direktion lägga fram resultaten av den riskbedömning som avses i punkt 2.”

(f) Följande punkter ska införas som punkterna 5a och 5b:

”5a. Kommissionen får begära att sådana stora företag som avses i punkt 1 förklarar hur de uppfyller de skyldigheter som fastställs i denna artikel. De ska tillhandahålla denna information senast 30 dagar efter mottagandet av kommissionens begäran.

5b. Kommissionen ges befogenhet att anta en delegerad akt i enlighet med artikel 38 för att komplettera denna förordning genom att specificera de riskreducerande åtgärder som de stora företag som avses i punkt 1 i den här artikeln ska vidta när betydande sårbarheter för försörjningsavbrott upptäcks i enlighet med punkt 4 i den här artikeln.

Kommissionen ska grunda sådana riskreducerande åtgärder på en bedömning av tillgänglig information om försörjningsrisker, handelsflödena mellan unionen och

tredjeländer och de potentiella hindren för handeln med kritiska råmaterial, och ska fastställa de högsta andelarna av beroendet av ett enskilt tredjeland i försörjningskedjan för kritiska råmaterial.”

(g) Punkt 6 ska utgå.

(3) I artikel 28.1 ska inledningsfrasen ersättas med följande:

”1. Från och med två år efter ikraftträdandet av den genomförandeakt som avses i punkt 2 ska varje fysisk eller juridisk person som släpper ut magnetkameror, vindgeneratorer, industrirobotar, motorfordon, lätta transportmedel, kylgeneratorer, värmepumpar, elmotorer, även då elmotorer är integrerade i andra produkter, automatiska tvättmaskiner, torktumlare, mikrovågsugnar, dammsugare, diskmaskiner, hårddiskar, transduktorer, högtalare, drönare för civlit bruk eller motoriserade leksaker på marknaden säkerställa att dessa produkter är försedda med en väl synlig, lätt läsbar etikett som inte går att ta bort och som anger”

(4) Artikel 29 ska ändras på följande sätt:

(a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Senast den 24 maj 2027 eller två år från ikraftträdandet av den delegerade akt som avses i punkt 2, beroende på vilket som infaller senast, ska varje fysisk eller juridisk person som släpper ut sådana produkter på marknaden som avses i artikel 28.1 och som innehåller en eller flera permanentmagneter som avses i artikel 28.1 b i, ii och iii och för vilka den totala vikten av alla sådana permanentmagneter överstiger 0,2 kg, på en fritt tillgänglig webbplats offentliggöra andelen neodym, dysprosium, praseodym, terbium, bor, samarium, nickel och kobolt som återvunnits från avfall före och efter konsumentledet, inklusive andelar av sådant avfall som uppkommit i unionen, i de permanentmagneter som ingår i produkten.”

(b) I punkt 2 ska första stycket ersättas med följande:

”2. Kommissionen ska anta en delegerad akt i enlighet med artikel 38 för att komplettera denna förordning genom att fastställa regler för beräkning och verifiering av andelen neodym, dysprosium, praseodym, terbium, bor, samarium, nickel och kobolt som återvunnits från avfall före och efter konsumentledet, inklusive andelarna av sådant avfall som uppkommit i unionen, i de permanentmagneter som ingår i de produkter som avses i punkt 1 i den här artikeln.”

(c) I punkt 3 ska första stycket ersättas med följande:

”3. Efter ikraftträdandet av den delegerade akt som antagits enligt punkt 2 och under alla omständigheter senast den 31 december 2031 ska kommissionen anta delegerade akter för att komplettera denna förordning genom att fastställa minimiandelar för neodym, dysprosium, praseodym, terbium, bor, samarium, nickel och kobolt som återvunnits från avfall före och efter konsumentledet, inklusive andelarna av sådant avfall som uppkommit i unionen, som måste finnas i den permanentmagnet som ingår i de produkter som avses i punkt 1.”

(d) I punkt 3 tredje stycket ska led a ersättas med följande:

”a) Befintlig och prognostiserad tillgång på neodym, dysprosium, praseodym, terbium, bor, samarium, nickel och kobolt som återvunnits från avfall före och efter konsumentledet samt från unionens materialåtervinningskapacitet.”

(5) Artikel 38 ska ändras på följande sätt:

(a) Punkt 2 första meningen ska ersättas med följande:

”2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 3.2, 4.2, 5.3, 6.2, 24.5b, 28.12, 29.2, 29.3, 31.1, 31.8 och 34.1 ges till kommissionen för en period på åtta år från och med den 24 juni 2024.”

(b) Punkt 3 första meningen ska ersättas med följande:

”3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 3.2, 4.2, 5.3, 6.2, 24.5b, 28.12, 29.2, 29.3, 31.1, 31.8 och 34.1 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet.”

(c) Punkt 6 ska ersättas med följande:

”6. En delegerad akt som antas enligt artikel 3.2, 4.2, 5.3, 6.2, 24.5b, 28.12, 29.2, 29.3, 31.1, 31.8 eller 34.1 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period får förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.”

Artikel 2

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
Ordförande	*Ordförande*